

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: Attempt all questions.

- Q.1 **Answer in one or two sentences** 20
1. What is meant by Westernization ?
 2. What is the status of children of void marriages?
 3. What is the punishment for demanding dowry?
 4. What is constructive desertion?
 5. Define Sati.
 6. What is the effect of conversion from Hinduism on the right of a guardian?
 7. State the difference between agnate and cognate.
 8. Explain the term ancestral property.
 9. Who can reunite after partition?
 10. What is the object of Family Courts Act?
- Q.2 **Short Notes on any Four** 20
- a. Divorce by Mutual Consent
 - b. Uniform Civil Code
 - c. Child Marriage
 - d. Types of families
 - e. Natural Guardian
 - f. Right to maintenance of a Hindu wife.
- Q.3 **Answer any two from the following** 12
1. Vandana a female Hindu died intestate leaving behind her husband, 2 sons and a daughter.
(a) How will Vandana's property be distributed?
(b) In the above case, if the property was inherited by Vandana from her father, then how would the property be distributed ?
 2. Asha and Mohan married under the Hindu Marriage Act. After 2 years of marriage, Mohan converts to Islam.
(a) What is the remedy available to Asha?
(b) In the above situation, can Mohan remarry after conversion?
 3. Ravi and Anu are a Hindu married couple. They want to adopt a daughter.
(a) State any 2 conditions which have to be complied with by them for adoption?
(b) What are the effect of adoption?

Q.4 Answer any four:

- a Explain the evolution of the institution of marriage and enumerate in detail the conditions of a valid Hindu marriage.
- b Enumerate different bars to matrimonial relief.
- c Discuss law relating to succession of a Hindu male dying intestate under the Hindu Succession Act 1956?
- d Discuss partition and modes of effecting a partition.
- e Define guardian. Explain different kinds of guardians and their powers.
- f Explain the position of a Karta in a Hindu joint family and enumerate in detail the powers of a Karta.

munotes.in

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत..

प्र.१ दोन वाक्यात उत्तरे लिहा

२०

- १) "पश्चातीकरण" म्हणजे काय ?
- २) अवैध विवाह संबंधातून जन्मास आलेल्या आपल्याचे स्थान काय आहे ?
- ३) हुंडा मागणान्यास काय शिक्षा आहे ?
- ४) सहाय्यक त्याग म्हणजे काय ?
- ५) सती म्हणजे काय ?
- ६) हिंदुत्वपासून धर्मांतर केल्यास पालकत्वाच्या अधिकारावर काय परिणाम होतो ?
- ७) "अॅग्नेट" व "कॉग्नेट" (पितृकालीन व सजातीय) मधील फरक लिहा.
- ८) "वांशिक मालमत्ता" ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- ९) मालमत्तेच्या विभागणी नंतर पुन्हा एकत्र कोण येवू शकतो ?
- १०) कौटुंबीक न्यायालय कायद्याचे उद्देश लिहा.

प्र.२ टिपा लिहा (कोणतेही चार)

२०

- अ) सहसंमतीने घेतलेले घटस्फोट
- ब) समान नागरी कायदा
- क) बाल विवाह
- ड) कुटुंब संस्थेचे प्रकार
- इ) नैसर्गीक पालकत्व
- फ) हिंदू पत्नीचा पोटगीचा अधिकार

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

१२

- १) "वंदना" ही हिंदू स्त्री मृत्युपत्र न करता वारली. तिच्या पश्चात तिचा पति, दोन मुले व एक मुलगी आहे.
अ) वंदनाच्या मालमत्तेची विभागणी कशी होईल ?
ब) वरील केसमध्ये वंदनाची मालमत्ता जर वडिलोपार्जित असेल तर तिच्या मालमत्तेची विभागणी कशी होणार ?

- २) हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत आशा व मोहन विवाहबद्ध झाले. विवाहाच्या दोन वर्षांनंतर मोहनने धर्मांतर करून इस्लाम धर्म स्वीकारला
अ) आशा साठी कोणते कायदेशीर उपाय उपलब्ध आहेत ?
ब) मोहन धर्मांतर केल्यानंतर दुसरा विवाह करू शकतो का ?
- ३) हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत रवी व अणू विवाहबद्ध आहेत. त्यांची एक मुलगी दत्तक घेण्याची इच्छा आहे.
अ) दत्तक घेणेसाठी त्यांनी पूर्ण करावयाचा कोणत्याही दोन अटी लिहा.
ब) दत्तक विधानाचे काय परिणाम होतील?

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

४८

- अ) विवाह संस्थेची उत्पत्ती स्पष्ट करून वैध हिंदू विवाहाच्या अटींवर गहण चर्चा करा.
ब) वैवाहिक सहाय्याच्या प्रतिबंधावर चर्चा करा.
क) हिंदू वारसाहक्क कायदा १९५६ अंतर्गत हिंदू मयत पुरुषाच्या मालमत्ता विभागणीवर चर्चा करा.
ड) 'विभागणी' ही संकल्पना स्पष्ट करा. विभागणीमुळे होणाऱ्या वेगवेगळ्या परिणामांची चर्चा करा.
इ) पालकत्वाची व्याख्या स्पष्ट करून त्याचे अधिकार लिहा.
फ) हिंदू एकत्र कुटुंबात कर्त्याचे स्थान स्पष्ट करा व कर्त्याच्या अधिकारांवर गहण चर्चा करा.
